

Planowanie gospodarki odpadami w Polsce w świetle

Krajowego planu gospodarki odpadami 2010

Arkadiusz Dzierżanowski

Zakopane 24 maja 2007 r.

Prawo Wspólnotowe

Dyrektywa 2006/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 kwietnia 2006 r. w sprawie odpadów

W celu osiągnięcia celów dyrektywy właściwe organy w Państwie Członkowskim zobowiązane są do możliwie jak najszybszego sporządzenia co najmniej jednego planu gospodarowania odpadami. Plany takie odnoszą się w szczególności do:

- a) rodzaju, ilości oraz pochodzenia odpadów przeznaczonych do odzysku lub usunięcia;
- b) ogólnych wymogów technicznych;
- c) wszelkich szczegółowych uzgodnień dotyczących określonych rodzajów odpadów;
- d) odpowiednich miejsc lub urzędzeń do unieszkodliwiania.

Prawo Wspólnotowe

Dyrektywa 2006/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady
z dnia 5 kwietnia 2006 r. w sprawie odpadów

Plany, o których mowa w ust. 1, mogą obejmować:

- a) osoby fizyczne lub prawne upoważnione do gospodarowania odpadami;
- b) szacowane koszty odzysku i unieszkodliwiania
- c) właściwe środki mające na celu wspieranie racjonalizacji zbierania, sortowania oraz przetwarzania odpadów

Państwa Członkowskie współpracują, gdzie właściwe, z pozostałymi Państwami Członkowskimi oraz Komisją w celu sporządzania takich planów. Powiadamiają o tym Komisję.

Państwa Członkowskie mogą podjąć środki niezbędne w celu zapobieżenia przemieszczaniu odpadów, które nie są zgodne z planami gospodarowania. Powiadamiają one Komisję i Państwa Członkowskie o wszelkich takich środkach.

Podstawa prawna do wdrożenia postanowień dyrektywy 2006/12/WE

Art. 14

ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach
(Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251)

Dla osiągnięcia celów założonych w polityce ekologicznej państwa oraz realizacji zasady hierarchii postępowania z odpadami, a także stworzenia w kraju zintegrowanej i wystarczającej sieci instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów, spełniających wymagania określone w przepisach o ochronie środowiska, opracowywane są plany gospodarki odpadami.

Plany są opracowywane na szczeblu krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym.

Zakres planów gospodarki odpadami

Art. 14 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach

3. Opis aktualnego stanu gospodarki odpadami, zawierający informacje dotyczące:
 - a) rodzaju, ilości i źródła pochodzenia odpadów, które mają być poddane procesom odzysku lub unieszkodliwiania
 - b) wyszczególnienia posiadaczy odpadów prowadzących działalność w zakresie zbierania, odzysku lub unieszkodliwiania odpadów
 - c) rozmieszczenia istniejących instalacji do zbierania, odzysku lub unieszkodliwiania odpadów,
 - d) identyfikacji problemów w zakresie gospodarowania odpadami
- Cele w zakresie gospodarki odpadami z podaniem terminów ich osiągnięcia,
- Prognozowane zmiany w zakresie wytwarzania i gospodarowania odpadami,
- Zadania, których realizacja zapewni poprawę sytuacji w zakresie gospodarowania odpadami,
- Rodzaj przedsięwzięć i harmonogram ich realizacji,

Zakres planów gospodarki odpadami

Art. 14 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach

3. Instrumenty finansowe służące realizacji celów w zakresie gospodarki odpadami, zawierające następujące elementy:
 - a) wskazanie źródeł finansowania planowanych działań
 - b) harmonogram rzeczowo-finansowy planowanych działań zmierzających do zapobiegania powstawaniu odpadów lub ograniczania ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko oraz prawidłowego gospodarowania nimi, w tym **ograniczenia ilości odpadów ulegających biodegradacji zawartych w odpadach komunalnych kierowanych na składowiska,**
4. System gospodarowania odpadami,
5. System monitoringu i sposób oceny realizacji celów w zakresie gospodarki odpadami

Aktualizacja planów gospodarki odpadami

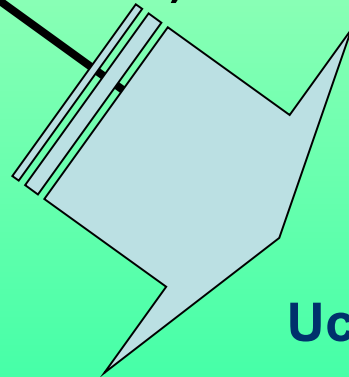
Art. 14 ust. 14 ustawy o odpadach

Plany gospodarki odpadami podlegają aktualizacji nie rzadziej niż co 4 lata.

Do aktualizacji wojewódzkich, powiatowych i gminnych planów gospodarki odpadami stosuje się przepisy o opracowywaniu planów – rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 r. w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami (Dz. U. Nr 66, poz. 620, z późn. zm.)

KRAJOWY PLAN GOSPODARKI ODPADAMI

~~Uchwała nr 219 Rady Ministrów
z dnia 29 października 2002
r. w sprawie krajowego
planu gospodarki odpadami
(M. P. z 2003 r. Nr 11, poz. 159).~~

Uchwała nr 233 Rady Ministrów

**z dnia 29 grudnia 2006 r. w
sprawie**

**„Krajowego planu gospodarki
odpadami 2010”**

(M.P. Nr 90, poz. 946)

Zasadnicze cele w polityce gospodarki odpadami określone w KPGO 2010

- utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju wyrażonego w PKB
- zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów
- zmniejszenie ilości wszystkich odpadów unieszkodliwianych poprzez składowanie
- zamknięcie do końca 2009 r. wszystkich krajowych składowisk niespełniających przepisów prawa
- wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów
- stworzenie kompleksowej bazy danych o wprowadzanych na rynek produktach i gospodarce odpadami w Polsce

Główne zadania na poziomie regionalnym - województwa

- *sporządzenie mapy przestrzennego rozmieszczenia instalacji, weryfikację instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów w zakresie spełniania wymagań ochrony środowiska oraz określenie ich mocy przetwórczych*
- **wyznaczenie regionów gospodarki odpadami komunalnymi obsługiwanych przez regionalne zakłady zagospodarowania odpadów,**
- *określenie harmonogramu zamykania składowisk odpadów niespełniających wymagań z terminem zakończenia przyjmowania odpadów do składowania nie późniejszym niż 31 grudnia 2009 r.,*

Termin realizacji zadania: 2007

Główne zadania w skali lokalnej

Tworzenie i udział gmin w strukturach ponadgminnych dla realizacji regionalnych zakładów zagospodarowania odpadów komunalnych

(zgodnie z wyznaczonymi regionami w wojewódzkich planach gospodarki odpadami)

Termin realizacji zadania: 2008 – 2009

Działania w ramach związków gmin

Tworzenie regionalnych systemów gospodarki odpadami komunalnymi obejmujących działania w zakresie:

- zapobiegania powstawaniu odpadów,
- selektywnego zbierania odpadów komunalnych zgodnie z wytycznymi Kpgo 2010,
- przetwarzania odpadów w celu przygotowania do odzysku lub unieszkodliwiania,
- ograniczenia ilości składowanych odpadów, w tym składowania wyłącznie przetworzonych zmieszanych odpadów komunalnych,

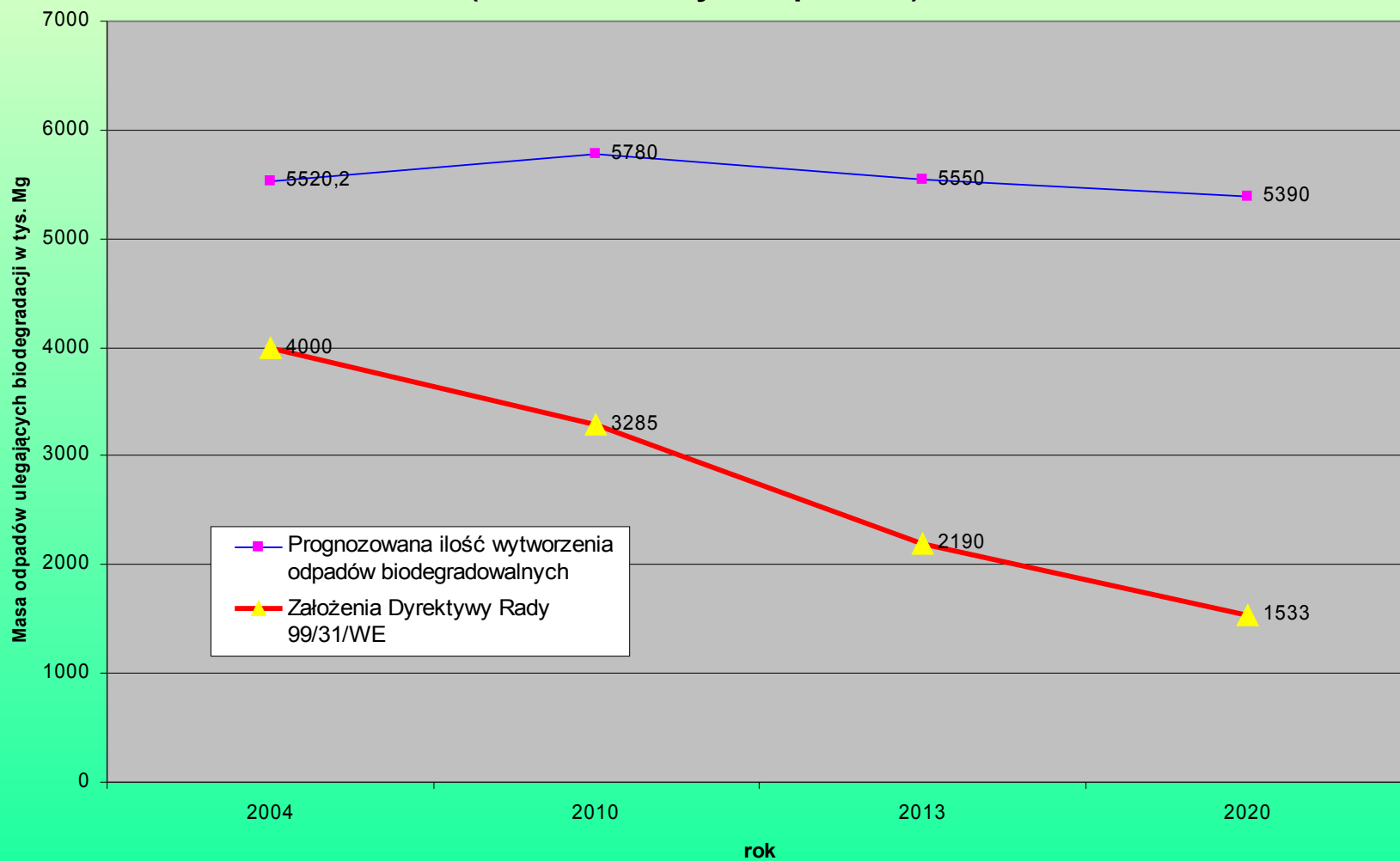
Termin realizacji zadania: 2008- 2013

Poziomy redukcji odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przeznaczonych do składowania

(art. 16a ustawy o odpadach)

- w **2010 r.** - **75%** (wagowo) całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytworzonej w 1995 r.,
- w **2013 r.** - **50%** (wagowo) całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytworzonej w 1995 r.,
- w **2020 r.** - **35%** (wagowo) całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytworzonej w 1995 r.

Zestawienie prognozowanej ilości wytworzonych odpadów ulegających biodegradacji w Polsce na tle założeń Dyrektywy Rady 1999/31/WE (art. 16a ustawy o odpadach)

Prognozy w gospodarce odpadami – 2010-2018

Odpady komunalne średnio na poziomie ok. 12-13 mln Mg

Oleje odpadowe z 94 tys. Mg w 2004 r. do 86 tys. Mg w 2018

Pojazdy wycofane z eksploatacji 1,5 mln Mg w 2018 r.

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny w 2018 r.:

- z gospodarstw domowych 180 tys. Mg
- z innych źródeł 590 tys. Mg

Opakowania 5,4 mln Mg w 2018 r.

Kolejność realizacji zadań

- Określenie systemu zbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych w gminnych planach gospodarki odpadami;
- Dostosowanie regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminach do wymagań planu gospodarki odpadami w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od daty uchwalenia tego planu; (termin: 13 stycznia 2006 r.)
- Określenie i podanie do publicznej wiadomości przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości; (termin: 13 kwietnia 2006 r.)
- Właściwe wydawanie zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz egzekwowanie wypełniania wymagań zawartych w zezwoleniach.
- **Pozyskiwanie środków z funduszy Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko”.**

Priorytety dla działań inwestycyjnych

**Budowa regionalnych i ponadregionalnych
zakładów zagospodarowania odpadów**

**Zamknięcie składowisk
znajdujących się w obszarze oddziaływania
tych zakładów**

Regiony gospodarki odpadami komunalnymi

- max. 250 regionów gospodarki odpadami komunalnymi w Polsce,
- gminy poniżej 150.000 powinny zrzeszać się w związki gmin (lub inne formy), które liczyłyby ponad 150.000 mieszkańców,
- gminy powyżej 150.000 mogą realizować ten obowiązek samodzielnie lub zrzeszając się z innymi gminami.

Uporządkowanie składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne

- Składowiska ponadgminne w ilości od 5 do 15 (max) obiektów w skali województwa do 2014 r.
- Łączna wielkość składowisk (ich pojemność chłonna) w województwie co najmniej 15 letni okres eksploatacji.

Planowane i realizowane zadania w zakresie gospodarki odpadami

- zmiana rozporządzenia *Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2005 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz. U. Nr 260, poz. 2176)* - zwiększenie stawek opłat za składowanie zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów ulegających biodegradacji, odpadów będących potencjalnie surowcami wtórnymi w celu wsparcia rozwoju technologii odzysku, w tym recyklingu odpadów,
- zmiana ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach - *wprowadzenia możliwości zamykania składowisk odpadów niespełniających wymagań prawnych,*
- ewentualna zmiana ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – *Prawo ochrony środowiska -zaostwienie sankcji za nielegalne składowanie odpadów.*

Planowanie gospodarki odpadami na forum UE

- Projekt dyrektywy o odpadach (w trakcie uzgodnień)
- Projekt dyrektywy o odpadach ulegających biodegradacji (planowany)
- Realizacja strategii w zakresie ograniczania ilości wytwarzania odpadów i ich recyklingu

Projekt dyrektywy o odpadach

- Częściowa liberalizacja rynku gospodarki odpadami:
 - Produkty uboczne
 - Koniec statusu odpadów (end of waste)
- Rozszerzona odpowiedzialność producenta
- Większy nacisk na zasadę bliskości i samowystarczalności
- Złagodzenie hierarchii postępowania z odpadami
- Programy zapobiegania powstawaniu odpadów

Dziękuję za uwagę